

بررسی و تحلیل وضع موجود رابطه تحصیل و مهارت دانشجویان در رشته زبان و ادبیات فارسی و نسبت آن با اشتغال دانش آموختگان

مجری: دکتر یعقوب انتظاری

فارغ التحصیلان رشته ادبیات فارسی عمدتاً در بخش عمومی، بخش آموزش، رسانه‌ها، صنایع فرهنگی، صنایع خلاقیت و فعالیت‌های مربوط به ترویج فرهنگ و تمدن ایران شاغل می‌شوند. آنها می‌توانند مسؤولیت‌های مختلفی را در بخش‌های فرهنگی و اجرایی جامعه عهده‌دار شوند، از آن جمله: خدمت در کسوت معلمی در مراکز آموزشی، قبول مسؤولیت در مراکز همچون بخش‌داری، فرمانداری، شهرداری، استانداری به عنوان کارشناس فرهنگی یا در صورت داشتن شرایط لازم در سمت بخش‌دار، فرماندار و...؛ جایگاه نویسنده، ویراستار، در صدا و سیما و یا مراکز تولید چاپ و نشر، فعالیت در ثبت احوال و اسناد و یا کتابخانه‌های عمومی و خصوصی - اشتغال در مراکز تحقیقاتی و پژوهشی و غیره.

اشتغال پایدار، اثربخش و ثمربخش دانش آموختگان رشته ادبیات فارسی علاوه بر دانش آموختگان و سازمان‌ها و مؤسسات، برای توسعه کشور نیز فوق العاده مهم است. اما بعضی از مطالعات نشان داده است که دانش آموختگان رشته زبان و ادبیات فارسی در مقایسه با برخی رشته‌های علوم انسانی وضعیت شایسته‌ای در نظام اشتغال ایران ندارند. استادان رشته زبان و ادبیات فارسی بر این باورند که متناسب سازی واحدهای رشته ادبیات با بازار کار از ضروریات اشتغال دانش آموختگان این رشته است. چون نیازهای نظام اشتغال متناسب با واحدهای گذرانده شده در این رشته نیست.

اشتغال پایدار، اثربخش و ثمربخش دانش آموختگان رشته ادبیات فارسی در نظام اقتصادی، نیازمند توسعه قابلیت‌های اشتغال دانش آموختگان است. قابلیت‌هایی که اصطلاحاً در هفت شین سرمایه انسانی (دانش، بینش، نگرش، گرایش، انگیزش، ارزش و توانش) قابل طرح است. پایه توسعه قابلیت‌های اشتغال دانش آموختگان رشته ادبیات فارسی، برنامه‌های درسی این رشته است. این در حالی است که به نظر می‌رسد در ایران نه دانشگاه‌ها (به عنوان تولید کنندگان قابلیت‌های اشتغال)، نه دانش آموختگان رشته ادبیات فارسی (به عنوان عرضه کنندگان قابلیت‌های اشتغال)، نه نهادها و سازمان‌ها (به عنوان تقاضا کنندگان قابلیت‌های اشتغال)، و نه سیاست‌گذاران اقتصاد آموزش عالی (به عنوان حامیان توسعه قابلیت‌های اشتغال)، اطلاعات، دانش و آگاهی لازم را از وضعیت موجود و مطلوب قابلیت‌های اشتغال دانش آموختگان رشته ادبیات فارسی (حتی میزان اشتغال و بیکاری فارغ التحصیلان این رشته) ندارند، و اساساً توجهی به آن نمی‌کنند. هدف طرح حاضر بررسی و تحلیل محتویات برنامه‌های درسی، آموزشی و مبانی فکری رشته ادبیات فارسی از حیث قابلیت‌های اشتغال (هفت شین سرمایه انسانی) از دو بعد عرضه و تقاضا و در دو وضعیت موجود و مطلوب است. برای این منظور از یک روش تحقیق آمیخته (کیفی و کمی) استفاده شده است.